

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 22. 10. 2013
COM(2013) 739 final

OZNÁMENIE KOMISIE

**EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A
SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Pracovný program Komisie na rok 2014

Úvod

Po piatich rokoch globálnej finančnej krízy začína hospodárstvo Európskej únie prejavovať známky ekonomického oživenia. Sú nestále a zatiaľ ich nepociťujú tí, ktorých sa kríza dotkla najviac, napríklad nezamestnaní mladí ľudia. Musíme využiť doterajší pokrok a čo najrýchlejším tempom pokračovať v procese reformy v členských štátoch. Existujú však jasné náznaky toho, že Európa postupne vychádza z krízy silnejšia a zdravšia, a to vďaka rozsiahlym hospodárskym, finančným a daňovým reformám a cieľným opatreniam na európskej a vnútroštátnej úrovni zameraným na podporu rastu a zamestnanosti.

Napriek tomu však nie je dôvod na spokojnosť. Rok 2014 musí byť rokom výsledkov a realizácie opatrení. V tomto roku je potrebné dokončiť mnoho návrhov zameraných na podporu rastu, ktoré sú ešte v legislatívnom procese, a urýchliť vykonávanie opatrení v praxi. Výrazné zameranie na výsledky v nasledujúcich mesiacoch bude signálom pre európskych občanov a podniky, že môžu do budúcnosti hľadiť s dôverou.

Podpora rastu a zamestnanosti zostane naďalej ústredným prvkom pracovného programu Európskej komisie na rok 2014. Tieto priority budú určujúce jednak pre analýzy Komisie zamerané na reformy potrebné na vnútroštátnej úrovni – kde by úsilie o ozdravenie verejných financií, reformu štruktúry hospodárstva a uvoľnenie investícií na podporu rastu malo pokračovať nezmeneným tempom – a jednak pre navrhované iniciatívy na európskej úrovni, ktoré majú podporiť hospodárske oživenie a tvorbu pracovných miest a riešiť sociálne dôsledky krízy.

Posledných päť rokov sa nieslo v znamení spoločného úsilia inštitúcií Európskej únie a členských štátov pri riešení kľúčových problémov, ktorým dnes Európa čelí. Úspech dosiahnutý v tomto období je značný: euro euro sa ochránilo a posilnilo, Európska únia má k dispozícii pevnejší systém správy ekonomických záležitostí; zaviedol sa finančný dohľad a regulácia novej generácie, položili sa základy bankovej Únie; práce na prehlbovaní jednotného trhu sa zintenzívnili a dosiahla sa politická dohoda o rozpočte EÚ – európskom fonde pre rast a investície. Európsky rok občanov bol príležitosťou na úvahy o tom, ako EÚ pomáha Európanom v ich každodennom živote, ako aj na zapojenie občanov do priameho dialógu o budúcnosti EÚ. EÚ opäť potvrdila postavenie kľúčového aktéra pri riešení globálnych problémov súčasnosti.

Avšak existujúce výzvy sú obrovské. Miera nezamestnanosti najmä medzi mladými ľuďmi zostáva na úrovniach, ktoré sú hospodársky a sociálne neúnosné. Malé a stredné podniky, ktoré sú životnou silou európskeho hospodárstva, majú aj naďalej ťažkosti so získaním financií potrebných na rast a tvorbu pracovných miest. A napriek pokroku Európa ešte stále nedosiahla svoje ciele v oblasti jednotného trhu, a to najmä v kľúčových oblastiach, ako sú digitálne hospodárstvo, energetika a služby.

Naše výzvy však prekračujú hranice hospodárstva. EÚ musí konať v oblasti ochrany hodnôt a presadzovania práv občanov: od ochrany spotrebiteľov cez pracovné práva, práva žien a rešpektovanie menšín, environmentálne normy až po ochranu údajov a súkromia. Pri riešení nevyhnutných úloh súvisiacich so správou hraníc Európy a zabezpečovaním ochrany osôb v núdzi musíme vychádzať zo solidarity a zodpovednosti. Zo skúsenosti vieme, aká prínosná je úloha Komisie v situáciách, keď existuje závažné systémové riziko pre právny štát.

Zároveň musíme riešiť štrukturálne výzvy a príležitosti, napríklad boj proti zmene klímy, prispôsobovanie sa problematike starnúcej populácie, zabezpečenie toho, že Európa má potrebné vzdelanie a zručnosti, budovanie šetrnejšieho hospodárstva, hľadanie nových zdrojov konkurencieschopnosti a inovácií v ére globalizácie a podpora stability v širšom

svete. Komisia vynaloží úsilie, aby zabezpečila, že jedinečná príležitosť, ktorú ponúka spolupráca na európskej úrovni pri riešení spoločných výziev, bude v najbližších rokoch v plnej miere využitá. Vo väčšine prípadov ide o globálne výzvy, v ktorých EÚ musí byť efektívnym svetovým aktérom.

Pracovný program Komisie (PPK) na rok 2014 sa zameria na túto prácu a na dosiahnutie hmatateľných výsledkov pre občanov Európy. V praxi pôjde o to, aby sa v spolupráci s Európskym parlamentom a Radou urýchlilo prijatie kľúčových návrhov v rámci prebiehajúcich legislatívnych postupov, aby sa zabezpečilo včasné fungovanie nových programov financovania EÚ a prehĺbila spolupráca s členskými štátmi a medzi nimi pri realizácii stratégie Európa 2020 prostredníctvom európskeho semestra.

V roku 2014 sa takisto v mnohých oblastiach uskutoční prieskum s cieľom pripraviť rozhodnutia budúcej Komisie. Pôjde o ďalšie kroky na ceste k rozsiahlej a skutočnej hospodárskej a menovej únii postavenej na štyroch pilieroch hospodárskej, fiškálnej, bankovej a politickej únie. Nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu poskytnú významnú príležitosť pre rozsiahlu diskusiu o tom, ako vytvoriť Európu, ktorá je jednotnejšia, silnejšia a otvorenejšia.

KEÚČOVÉ VÝZVY NA ROK 2014

Prioritou pre začiatok roka 2014 bude ukončenie rokovaní v Európskom parlamente a Rade o sérii existujúcich návrhov, ktoré majú potenciál pri podpore rastu a tvorbe pracovných miest. Komisia bude úzko spolupracovať s oboma inštitúciami s cieľom úspešne zaviesť tieto rokovania pred voľbami do Európskeho parlamentu. V prílohe I je uvedený zoznam návrhov, ktoré Komisia považuje za kľúčové a ktorých legislatívny proces je dostatočne pokročilý na to, aby mohli byť reálne prijaté v nasledujúcich mesiacoch. Patria sem návrhy v oblasti bankovej únie, mobility pracovníkov, digitálnej agendy a dva Akty o jednotnom trhu.

EÚ zároveň schválila rozsiahly súbor právnych predpisov, ktoré je teraz nutné zaviesť do praxe. Komisia sa bude výrazne usilovať o to, aby mali občania EÚ prínos z týchto opatrení čo najskôr. Bude naďalej spolupracovať s členskými štátmi na zabezpečení toho, že pravidlá EÚ sa riadne vykonávajú a uplatňujú a nekompromisne presadzujú. Osobitnou prioritou bude nová generácia investičných programov podporených viacročným finančným rámcom EÚ. Hladký a včasný začiatok programov podľa viacročného finančného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 bude skutočnou podporou pre európske hospodárstvo. Aby sa tak stalo, je potrebné dohodnúť sa na legislatívnom rámci a zaviesť potrebné štruktúry, postupy a programy na národnej úrovni s cieľom realizovať konkrétne projekty čo najskôr.

Komisia bude v roku 2014 ďalej napredovať v kľúčových postupoch, ktoré sa stali súčasťou spôsobu súčasného fungovania EÚ. Patria sem:

- podpora cieľov stratégie Európa 2020 prostredníctvom európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky;
- konsolidácia pokroku dosiahnutého v správe ekonomických záležitostí;
- správy o pokroku v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti;
- ďalšie kroky, pokiaľ ide o výročný balík týkajúci sa rozširovania a o európsku susedskú politiku.

Komisia takisto využije novšie prístupy ako porovnávací prehľad v oblasti justície a prijme ďalšie kroky v iniciatívach ako stratégia pre Rómov.

Medzi ďalšie kľúčové ciele, na ktoré sa Komisia zameria, patrí rad kľúčových medzinárodných rokovaní vrátane transatlantického partnerstva v oblasti obchodu a investícií so Spojenými štátmi či medzinárodných rokovaní v oblasti klímy. Komisia bude takisto pripravená plniť svoje úlohy v plnom rozsahu v súvislosti s výzvami v oblasti rozvojovej politiky a riešenia humanitárnych a iných kríz.

Okrem konsolidácie prebiehajúcich opatrení Komisia pracuje aj na obmedzenom počte nových iniciatív, ktoré budú predložené v roku 2014 (príloha II). Niektorými z nich sa dokončí práca podľa pracovného programu na rok 2013, v ktorom sú výslovne uvedené iniciatívy na predloženie v prvej časti roku 2014. Ďalšie iniciatívy vyplývajú z medzinárodných záväzkov alebo sú výsledkom ročných politických cyklov. Okrem právnych záväzkov, technických aktualizácií a osobitných urgentných prípadov Komisia nepredloží iné návrhy právnych predpisov.

Spolu s týmito novými iniciatívami Komisia uskutoční celý rad prípravných a prieskumných opatrení s cieľom pomôcť pri príprave podkladov pre niektoré kľúčové rozhodnutia, ktoré sa majú prijať v nasledujúcich rokoch. Pôjde o posúdenia vplyvu a verejné konzultácie s cieľom identifikovať kľúčové otázky a možnosti a preskúmať ich potenciálny vplyv.

Dôležitou súčasťou týchto úvah je nový pohľad na existujúce právne predpisy, ktorým sa zabezpečí, že vyhovujú danému účelu. V nedávnom oznámení Komisie¹ o výsledkoch Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) sa stanovuje rozsiahly program analýzy a legislatívnej reformy. Toto bude hlavnou témou pre rok 2014 (príloha III), zatiaľ čo v prílohe IV sa uvádzajú návrhy, ktoré sa majú stiahnuť.

Okrem právnych predpisov týkajúcich sa začiatku programov viacročného finančného rámca pre nasledujúce obdobie a iných návrhov právnych predpisov, ktoré sú v súčasnosti vo finálnom štádiu prijatia (vrátane položiek v prílohe I), sa v prílohe V uvádza niekoľko vybraných dôležitých právnych predpisov, ktorých vplyv sa ukáže v priebehu roku 2014.

KLÚČOVÉ PRIORITY NA ROK 2014

Hospodárska a menová únia

S Lotyšskom, ktoré sa čoskoro stane 18. členom eurozóny, bude Komisia naďalej pracovať na posilňovaní správy ekonomických záležitostí a na dokončení bankovej Únie v súlade s koncepciou pre rozsiahlu a skutočnú hospodársku a menovú úniu. V nedávnom oznámení Komisie o sociálnom rozmere hospodárskej a menovej únie sa zdôraznil význam väčšej súdržnosti HMÚ pre európsku spoločnosť ako celok. Začlenenie HMÚ do demokratickej štruktúry Európy bude najlepším spôsobom na získanie dôvery občanov. Ďalšie úvahy o prehlbovaní HMÚ sa uskutočnia v roku 2014.

V rámci európskeho semestra sa v roku 2014 posilní koordinácia hospodárskych politík v súvislosti s druhým rokom uplatňovania „balíka dvoch legislatívnych aktov“, čo pomôže pri zabezpečovaní súladu návrhov rozpočtov členských štátov s fiškálnymi cieľmi v eurozóne. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch Komisia začne semester v novembri ročným prieskumom rastu. Ďalšia generácia programov kohéznej politiky sa takisto zameria na podporu realizácie odporúčaní pre jednotlivé krajiny.

¹ Program regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT): výsledky a ďalšie kroky, COM (2013) 685, 2.10.2013.

Pokiaľ ide o bankový sektor a finančnú reguláciu, hlavnými prioritami na rok 2014 sú vykonávanie jednotného mechanizmu dohľadu a dohody o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií. Komisia bude pokračovať vo svojej revízii finančnej regulácie a dohľadu v oblastiach, ako sú štrukturálne reformy bánk, tieňové bankovníctvo a dlhodobé financovanie. Zdravý finančný systém a uskutočnenie všetkých záväzkov v rámci skupiny G20 zostávajú aj naďalej predpokladom udržateľného zotavenia a dlhodobej finančnej stability.

V kontexte obmedzených a rozdrobených úverových trhov v celej EÚ bude Komisia pracovať na zlepšení schopnosti finančného systému financovať reálne hospodárstvo a na väčšom využívaní finančných nástrojov s cieľom maximalizovať pákový účinok rozpočtu EÚ. Prebiehajúca spolupráca s Európskou investičnou bankou na podpore prístupu MSP k financovaniu bude pokračovať ako dôležitý nástroj na obnovenie rastu. Vo všetkých týchto oblastiach bude pre úspech rozhodujúca výrazná podpora zo strany členských štátov.

Ďalšou prioritou je zintenzívnenie boja proti nelegálnej práci, daňovým podvodom a daňovým únikom. Komisia bude naďalej podporovať úsilie o zabezpečenie riadnej a účinnej fiškálnej platformy pre verejné financie a preskúma, ako charakter daňovej politiky a jej vykonávanie môžu lepšie podporiť hospodárstvo EÚ.

Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast

Programy viacročného finančného rámca sú navrhnuté tak, aby podporili priority stratégie Európa 2020 a zahŕňajú širokú škálu opatrení na podporu investícií, zamestnanosti a sociálneho začlenenia, na rozvoj ľudského kapitálu a stanovenie reforiem s priamym dosahom na rast a zamestnanosť. Komisia pracuje na tom, aby sa v roku 2014 zabezpečila úplná funkčnosť programov. Toto zahŕňa dokončenie nových dohôd o partnerstve a súvisiacich programov Európskych štrukturálnych a investičných fondov, aby sa zabezpečili hmatateľné a merateľné výsledky v každom členskom štáte. Prijatie investičného balíka v oblasti inovácií takisto umožní vytvorenie mnohých verejno-súkromných partnerstiev v kľúčových sektoroch. Reformovaná spoločná poľnohospodárska politika bude vykonávaná tak, aby sa vytvorilo viac pracovných miest vo vidieckych oblastiach a položili pevné základy pre zelené hospodárstvo.

Rast je kľúčom k tvorbe vyššieho počtu a lepších pracovných miest, ako aj k väčšej sociálnej súdržnosti. Kľúčovou prioritou je boj proti nezamestnanosti mladých ľudí, ktorej miera je neprijateľná. Má vážne sociálne dôsledky a mohla by mať zásadný dlhodobý vplyv na budúce vyhliadky nezamestnaných ľudí, ako aj na dynamiku európskeho hospodárstva. Zásadný význam pre naštartovanie tvorby pracovných miest pre mladých ľudí a pre zlepšenie prechodu zo škôl do zamestnania bude mať realizácia záruky pre mladých ľudí členskými štátmi. Je nevyhnutné investovať do vzdelávania a zručností a zvyšovať pracovnú mobilitu, a to aj prostredníctvom posilnenej spolupráce medzi verejnými službami zamestnanosti a odstránením neodôvodnených alebo neprimeraných prekážok prístupu k regulovaným a odborným službám a ich voľného pohybu. Osobitný dôraz by sa mal klásť na využitie potenciálu kľúčových odvetví rastu, ktorými sú napríklad ekologické hospodárstvo, informačné a komunikačné technológie a zdravotná a sociálna starostlivosť. Zatiaľ čo finančné a hospodárske reformy začínajú prinášať pozitívne výsledky, sociálne vylúčenie a nerovnosť zostávajú veľkou výzvou. Maximalizácia potenciálu európskych štrukturálnych a investičných fondov bude takisto významným príspevkom k oživeniu hospodárstva. Vykonávaním celoeurópskych programov, ako sú Erasmus+, európsky program v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a Fond

európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby sa ešte ďalej podporia stimuly na posilnenie vzdelávania, odbornej prípravy, zamestnávania a sociálnej súdržnosti.

Ak chce EÚ udržať svoju konkurencieschopnosť vo svete, musí podporovať investície do inovácií a výskumu prostredníctvom úplného vykonávania programu Horizont 2020, vytváraním primeraného trhu a hospodárskych podmienok a lepším zosúladením úsilia jednotlivých krajín. Na usmernenie budúcich priorít sa uskutoční celková analýza, ktorá identifikuje prekážky a príležitosti. Účinná podpora podnikov závisí od modernej priemyselnej politiky. Komisia sa bude zaoberať strategickými prioritami pri riešení aktuálnych výziev, ktorým čelí priemysel najmä v oblasti normalizácie. Prístup ku kvalifikovanej pracovnej sile, plne integrovaný trh s energiou a účinná obchodná agenda sú všetko oblasti, v ktorých Komisia pracuje na podpore rastu a zabezpečení rovnakých podmienok s globálnymi konkurentmi.

Podporou pre všetky uvedené opatrenia by mali byť dobre fungujúci jednotný trh, spravodlivá hospodárska súťaž, účinná verejná správa a predvídateľná a moderná regulácia. Toto je rozhodujúcou úlohou Komisie. Zabezpečenie úplného vykonávania pravidiel vnútorného trhu v kľúčových oblastiach, ako sú služby a energetika, a ukončenie modernizácie pravidiel štátnej pomoci bude dôležitým krokom smerom k dokončeniu jednotného trhu. Prijatie kľúčových opatrení v rámci Aktu o jednotnom trhu II takisto posilní strategické odvetvia hospodárstva EÚ a odstráni prekážky v oblastiach, ako sú cezhraničné investície. Komisia bude ďalej pracovať na štatúte európskej vzájomnej spoločnosti ako súčasť úsilia o zabezpečenie rovnakého postavenia všetkých podnikov.

Program REFIT má osobitný význam ako súčasť práce Komisie na podporu konkurencieschopnosti vo všetkých odvetviach politiky, osobitne pokiaľ ide o pomoc MSP. Komisia prehodnotila celý rozsah právnych predpisov EÚ a navrhla zoznam osobitných činností, legislatívnych revízií, zrušení, stiahnutí a hodnotení s cieľom zabezpečiť, že právne predpisy EÚ vyhovujú danému účelu. Pôjde o dôležitý príspevok k podpore podnikateľsky priaznivého prostredia zjednodušením a zosúladením právnych predpisov.

Plne integrovaný a vzájomne prepojený jednotný trh, ktorý pokrýva telekomunikácie, energetiku a dopravu, si vyžaduje cenovo dostupnú, prístupnú, účinnú a bezpečnú sieťovú infraštruktúru. To si zas vyžaduje mobilizáciu súkromných a verejných investícií, jasný regulačný rámec, rozvoj zručností a investície do inovácií, výskumu a vývoja. Vykonávaním Nástroja na prepojenie Európy sa zmobilizuje rozpočet EÚ na podnietenie investícií súkromného sektora do strategickej sieťovej infraštruktúry. Komisia bude naďalej pracovať na podpore a rozvoji potenciálu EÚ v oblasti cestovného ruchu.

Úsilie o rozsiahle zavádzanie digitálnych služieb a cezhraničných interoperabilných riešení bude navyše hnacím motorom modernizácie a transformácie verejných správ a podnieti otvorenejšie a účinné verejné služby pre podniky a občanov. Moderný verejný sektor je kľúčovým prvkom, pokiaľ ide o reakciu Európy na výzvy 21. storočia.

Všetci spotrebitelia by do roku 2014 mali mať prístup k plne integrovanému trhu s energiou a prospech z dodatočnej bezpečnosti energetických prepojení s ostatnými členskými štátmi. Osobitná pozornosť by sa mala zamerať na maloobchodný trh s energiou s cieľom zabezpečiť, že spotrebitelia majú v plnej miere prínos z vnútorného trhu v oblasti energie. Energetická účinnosť bude na poprednom mieste agendy na rok 2014 s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť a udržateľnosť.

V oblasti dopravy by mali mať občania výhody z efektívnejšej siete, ako aj možnosť jednoduchšie meniť rôzne spôsoby dopravy. Prijatím návrhov v oblasti železničnej dopravy,

letísk, riadenia letovej prevádzky a prístavov sa otvoria nové možnosti a podnieti sa konkurencieschopnejšia infraštruktúra.

V septembri Komisia predložila návrh, ktorý otvára cestu k jednotnému trhu v oblasti telekomunikácií. Prijatie tohto návrhu zákonodarnými orgánmi by bolo dôležitým krokom k rozvoju dynamického jednotného trhu v oblasti telekomunikácií do roku 2015. Zároveň by sa tým posilnil skutočne jednotný digitálny trh a produktivita, pričom by sa Európanom poskytol prístup k bohatému elektronickému obsahu dostupnému online kdekoľvek, kedykoľvek a prostredníctvom akéhokoľvek zariadenia. Kľúčovými prvkami digitálnej agendy sú okrem toho aj urýchléné prijatie návrhov právnych predpisov v oblasti bezpečnosti sietí a informácií, ochrany údajov a ďalšie práce na modernizácii duševného vlastníctva.

Zo štrukturálneho hľadiska stále existuje značný nevyužitý potenciál hospodárstva EÚ pre vyššiu produktivitu pri využívaní menších zdrojov. Zníženie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie je rozhodujúce pre udržateľnú budúcnosť. Väčšia efektívnosť využívania zdrojov by mala prispieť k rastu, zamestnanosti a zlepšeniu konkurencieschopnosti najmä znížením nákladov pre podniky, ako aj k dosiahnutiu významných prínosov pre zdravie a životné prostredie, nižším účtom za energie a k novým príležitostiam pre inovácie a investície. Toto bude kľúčovým prvkom aj pri riešení problému odpadu v dnešnej spoločnosti a využití príležitostí pre úplnú recykláciu. Udržateľné riadenie našich prírodných zdrojov je nielen ťažiskom reformovanej poľnohospodárskej politiky, ale aj spoločnej rybárskej politiky a poskytuje potenciál pre hospodársky rast najmä v pobrežných oblastiach, ako aj v celom reťazci rybárstva.

Návrhy pre rámec v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 budú podkladom pre konkrétne opatrenia, ktoré sú v súčasnosti potrebné na zabezpečenie včasného a ambiciózneho zníženia emisií skleníkových plynov, ako aj bezpečných a cenovo dostupných dodávok energie. Takýto rámec by mal tiež poskytnúť viac istoty pre investície a vytvoriť nové pracovné príležitosti. V roku 2014 bude potrebné vynaložiť značné úsilie vychádzajúce z tohto rámca a ukázať spôsob, akým EÚ napreduje pred rokovaniami o medzinárodnej dohode o klíme v roku 2015.

Spravodlivosť a bezpečnosť

EÚ musí chrániť občanov a zabezpečiť ich práva. V tejto súvislosti zohráva kľúčovú úlohu účinné uplatňovanie pravidiel EÚ a posilnenie spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi v oblasti bezpečnosti a spravodlivosti.

Patrí sem pomoc v boji proti trestnej činnosti, korupcii a hrozbe terorizmu a zabezpečenie dodržiavania základných práv. Nedávne nešťastia v Stredozemí vrátane ostatného pri ostrove Lampedusa ešte ďalej posilňujú potrebu Európy konať vrátane prijatia výraznejších opatrení na predchádzanie úmrtí na moriach, na podporu osôb hľadajúcich medzinárodnú ochranu, zabezpečenie ochrany hraníc EÚ, boj proti obchodníkom s ľuďmi, ako aj na posilnenie spolupráce s tretími krajinami.

EÚ sa zameriava na ochranu zdravia a bezpečnosť potravín a výrobkov. Vykonávanie zlepšených pravidiel o bezpečnosti spotrebiteľov a zdraví ľudí, zvierat a rastlín je kľúčovým faktorom pre zabezpečenie konkurencieschopnosti, rastu a zamestnanosti. Pozornosť sa bude rovnako sústreďovať na ochranu kritických infraštruktúr a podporu prevencie katastrof, ako aj pripravenosti a účinnej reakcie na ne. Patrí sem aj zabezpečenie toho, že jadrová energia je použitá v súlade s najvyššími normami bezpečnosti a ochrany.

Účinný súdny systém, bezpečné prostredie a jednoznačné opatrenia proti podvodom podporujú hospodárstvo, ako aj účinné politiky zamerané na podporu dôvery spotrebiteľov a zdravia. Ak majú ľudia a podniky v plnej miere využívať svoje práva, potrebujú najmä v prípadoch cezhraničných sporov ľahký prístup k spravodlivosti, a to za rovnakých podmienok vo všetkých krajinách. Európska prokuratúra navrhnutá Komisiou umožní tiež účinnejšie vyšetrovanie trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ. Komisia takisto predpokladá ďalšie systémové zlepšenia nariadenia o úrade OLAF inšpirované procesnými zárukami uvedenými v návrhu Komisie o európskej prokuratúre, ktoré možno zaviesť do administratívnych vyšetrení úradu OLAF a prijať ešte pred vytvorením európskej prokuratúry.

Ukončením prechodného obdobia podľa Lisabonskej zmluvy v roku 2014 sa policajná a justičná spolupráca v trestných veciach plne integruje do právneho systému EÚ. Komisia vypracuje svoje predstavy o tom, ako by sa politika v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí mala rozvíjať a prehlbovať v súvislosti s ukončením Štokholmského programu.

Európska únia je založená na určitých základných kľúčových hodnotách. Opiera sa o zásadu právneho štátu, pričom v prípadoch, keď sa zdalo, že je táto zásada spochybnená v členských štátoch, bola Komisia vyzvaná, aby zasiahla. Komisia predloží rámec, ktorý umožní konzistentnú reakciu na podobné situácie vychádzajúcu zo zásad objektívnosti a rovnosti medzi členskými štátmi. Tento rámec by sa aktivoval iba v situáciách, keď existuje vážne, systémové riziko pre zásadu právneho štátu, a to po splnení vopred stanovených kritérií.

Vonkajšia činnosť

Jednotná EÚ je takisto účinnejším globálnym hráčom. Program rozšírenia EÚ prispieva ku konsolidácii mieru a stability na našich hraniciach a podporuje naše základné hodnoty a demokraciu. Po prístupe Chorvátska Komisia pokračuje v spolupráci so západným Balkánom a Tureckom. Vysoká predstaviteľka Únie a zároveň podpredsedníčka Komisie sa v rámci svojej dvojitej funkcie podieľala na uľahčení významného prelomu vo vzťahoch medzi Srbskom a Kosovom. Naša susedská politika sleduje rovnaké ciele za hranicami v našom bezprostrednom susedstve, smerom na východ a na juh. Osobitný význam má v tomto kontexte podpísanie dohôd s Ukrajinou, Moldavskom a Gruzínskom na východe, ako aj podpora procesu demokratického prechodu juhu.

Pretrvávajúca kríza v Sýrii opäť zdôraznila rozhodujúci prínos EÚ pri riešení kríz a stálu potrebu reakcie zo strany EÚ. Podpora mieru a bezpečnosti je hlavným pilierom vonkajšej činnosti EÚ a naše úsilie sa nemôže zastaviť na hraniciach Európy. EÚ bude naďalej podporovať opatrenia v oblasti mieru a bezpečnosti v rámci komplexného prístupu, pričom sa zameria na strategické iniciatívy ako námorná bezpečnosť a zlepšenie stability v iných častiach sveta. Využívanie osobitných skupín na podporu demokratického prechodu sa rozšíri za krajiny južného susedstva, napr. do Mjanmarska.

Globálne výzvy ako podpora stability, trvalo udržateľný rozvoj a politické reformy si vyžadujú jednotné opatrenia na ochranu a podporu našich záujmov a hodnôt. V tejto súvislosti sú vonkajšie hospodárske vzťahy dôležitým nástrojom na posilnenie nášho postavenia vo svete. EÚ je lídrom v medzinárodnom obchode a vybuďovala si silné vzťahy s mnohými kľúčovými strategickými partnermi. Realizuje ambiciózný program rokovaní o obchode, vykonáva nové dohody a presadzuje obchodné pravidlá. Komisia zachová tempo rokovaní s kľúčovými partnermi. Bude aj naďalej pracovať na dosiahnutí dohody počas 9. ministerskej konferencie WTO v decembri tohto roka o uľahčení obchodu a poskytne nové stimuly pre mnohostranné rokovania. Komisia predložila návrh o konzulárnej ochrane, ktorým by sa

mala zlepšiť pomoc pre občanov EÚ v krízových situáciách. EÚ zohráva zásadnú úlohu v globálnej správe ekonomických a finančných vecí a prevzala vedúcu úlohu v podpore trvalo udržateľného rozvoja a v boji proti zmene klímy. Celosvetový boj proti daňovým únikom a bankové tajomstvo patria v súčasnosti k prioritám agendy G20.

EÚ spoločne zostáva najväčším darcom celosvetovej rozvojovej a humanitárnej pomoci. Komisia sa v priebehu roka 2014 pripravuje na významné rokovania – samit o miléniových rozvojových cieľoch a cieľoch v oblasti trvalo udržateľného rastu, novú medzinárodnú dohodu o klíme a rámec pre riadenie rizík v prípade katastrof nadväzujúci na akčný rámec z Hjóga. Takisto bude dôležité začať úvahy o budúcnosti vzťahov AKT – EÚ po roku 2020.

Keď EÚ koná jednotne, jej vplyv sa znásobuje. Kľúčovým prvkom v tejto súvislosti je zabezpečenie súladu medzi vnútorným a vonkajším rozmerom politik EÚ. Spolupráca na vybudovaní jednotného trhu v oblasti obrany s cieľom vytvoriť základňu pre európsky obranný priemysel zohrá zásadnú úlohu, a zároveň prispeje k rastu a tvorbe pracovných miest.